

ادبیات عمومی و تجربی

هفته‌لق سیاسی ، ادبی ، علمی غزته‌در

جلد : ۳

سنه : ۲ ۱۷ جاذی‌الآخر ۱۳۳۶ جمعه‌ایرتسی ۳۰ مارت ۱۹۱۸ نوسرو ۳۰ — ۶۱

اجمال‌فکار

ادبیاتده تجربه

(ره‌طوریق) دیرلر فرنکجه‌ده برکله وار . بوکا بز کندی دیلمزده طنطنه و دبده
الفاظ دیه‌بیلرز . برطاقم کورولتیلی ، پاطریدی سوزلر ، کنایه واستعاره‌لر ، تشبیه‌لر
وسائر ايله حقیقی بوغمو ، مخاطبک شعورینی اویشدیرمق ، آنک برمعادله فکریه
وذهنی‌ده بولونمه‌سنه امکان برافاق .. ایشه ، جمله‌سی بوتعریفه داخل اوله‌بیلیر . قدیم
محررات وادیات ، یالکز بزده دکل ، دنیانک هریرنده وهرملتده بویله ایدی .
بریرده ره‌طوریق ارتکاب ایدلمش ایسه ، ایجه بیلیمش اولیکز که اوراده‌هنوز سویه
خلق یوکسه‌لمه‌مشدر . خلق وقارئین صافدرونددر . شوده مجهول قالماسون که ره‌طوریق ايله
مشغول اولانلره (ده‌ماغوغ = عوامفریب) عنواتی ویرمکده بیوک برخطا اولماز . بر
انسان فضله ده‌ماغوژی وره‌طوریق ايله اوغراشیرسه‌امین اولیکز که او ، جدیتدن ، تحلیللات
منطقیه‌دن ، حقیقتدن اوزافلاشیر . جداً تکامل ایتیمش ملترده بوانهماک یاواش یاواش
اکیلیر . هیچ کیمه بویله طبیل و علمله اعلان واشاعه ایدیلن حقائقه عطف اهمیت
ایتمز . حتی ، بعض مجرب ذوات بواسلوبدن قیزارلار بيله . مثلاً برکوزلدن بحث ایدی‌لور .
فرض ایده‌لم که مومی‌الیا کوزل ، علی‌العاده شیرین برقادیندر . یوق ، ره‌طوریق بولسانی

ایران و پارتیک و پارتیکه پارتیک

[مابعد]

جناب بك فارسی، معارضی کی دکل، جداً مکمل بیلیر، و سور. بونکه برابر عجم اشعارینک
بک آذینی اوقومشدر. بودکری ادیبک قیمتلی سنه لرینی فنون طبیعیه ایله برابر، اک چوق فرانسز،
برازده انکایز ادبیاتی اشغال ایتدی. کندیسنک (نوایرانی) عد ایله استخفاف ایدمک نایستلمش
اولدیفنی ایشتدیکی زمان بنده یاننده ایدم. هیچ تعجب ایتمه یه رک، حتی ممنون کورینه رک دیدی که :
— بکا بوکون شرقده دکل، دنیانک هر روزه سنده برشاعر کوستره بیلیرمی سکرکه روخنده عجمک
برنقنه فیضی اولماسون. مادام که ترکم، بن اوحساس قومک تأثیراتنه دیکر لرندن زیاده معروض وتابم،
وبونکه افتخار ایدرم.

جنابک بدایع بی پایانی آراسنده مثال اوله رق شوبیتی اوقویه جفم :

آفاق حیاطده برافغان ایشیدیرسم،
درحال اولورم روزنه و زنه شتابان.

الفاظنه پریء عجمک رفرقه بالی سورونوب کچمش اولان بواکی مصراغ، برایرانی تی تصورده کی
غرابت بدیهه و ناشینده سیله اعجاب ایتدی کی، افاده ده کی موقیت و آهنگ جاذبیه ده تسخیر ایدرم.
بونده عجمدن نه برفکر آلمشدر، نه برحس. (روزنه وزن) ترکیب فارسینه قارشی بیله برعجم
بیگانه طورر. بونکه برابر شوکوزل بیتی ابداع ایدن شاعرمنک استعداد فوق العاده سنی ایرانک زلال
عرفانی چوق زمانلر ریان ایتماش اولسه یدی، اوتصور کندینی بوقدر کوزل بر شکل و آهنگ ایله
حواسمه طانتدیرمازدی.

بومصاحبه نک باش طرفلرنده (یونان، عرفانی خرسیتیانلغه یادکار ایتدی؛ ایرانک متأثرینه ده
مسلمانلر وارث اولدیلر). دیمشدم. غربک بالعموم اعظم صنعت و حکمتی (یونان قدیم) ک نام و یاد
اوکنده حرمت و شکران ایله اکایرلر. دنیانک اک بیوک شاعرلرندن اولان (کوته) اسکی یونانیلر
زمانده و اونلرک عرقندن دنیایه کلدیکنه تأسف ایدیور. بزایسه بزنی بدویلکدن قورتارمش
اولان بر مدینتک بعضی علام کالی ارئه ایدن بیوکلمری استخفاف ایله محظوظ اولیورز. بوکا
(ترقی) دیمزلر، (تدنی) ده دیمزلر، (تردی) دیرلر.

یکانه فیلسوفز و بیوک برشاعرمن اولان معزز دوستم رضا توفیق بکه دائر بو آقشام سویله یه جکم
برقاچ سوزله، بزده ادبی اولقدن حقیقه رق یاواش یاواش اجتماعی و سیاسی برماهیت آلفه چالشان بر
مسئله حقنده کی قناعتی ده بیان ایتک ایسترم :

، معلومدرکه اوزان ملیه من القیم (هجا) و (عروض) ناملریله ایکی یه منقسمدر. (من القیم)
دیدم؛ آوت، عثمانیلردن اولده عروض وزنیله تک توك سوزلر سویلنمشدی. هجا وزنی نظمه اقتضا
ایدن آهنگ وتنوعی تأمین ایده مدیکندن اشعارمنده استعداد تشکل حس اولنور اولماز عروض قبول
وتطبیق اولندی. لسانمده ترکیه کلماتدن زیاده الفاظ عربیه و فارسیه موجود اولسنه وبونلرک

مد وقصرینی، خصوصیه مدیتی تمامیه ادایه هجا وزنی کفایت ایده مدیکنه بناء عروضه مراجعتی ضروری آیدی.

عروضهك لسانمزدہ تکملی قولای اولمادی. ایلک عصرلرده اوزان عروض ایله یازیلان نظمیری دیکه مکه بوکونکی قولاقلمز رنجیده اولیور. شونی ده سویلیم که اوزمالرک پارمق وزنیله یازلمش اولان شیر داهایا قبا و داهایا سامعه کرازد.

عروض اک اول واک زیاده بائینک بد استاذیتندہ استداد کال بولمغه باشلامشدی. اوندن صوکره عصرلر واستادلر چالشه رق، نهایت توفیق فکرتک بد سحرانده بیوک بر شکل مطبوعیت آلدی. بوکون محمد عاکف بکه فائق عالی عروضه خارق العاده بر حاکمیتله تصرف ایدیورلر.

(عروض بزم وزن ملیمز دکل در) ادعاسیله (استانبول اوجه سی ترکیه دکل در) کفری آراستنده هیچ برفرق یوقدر. بک زیاده و اعتزال و افتراق قبول اتمیه جک صورتده اختلاط ایتش اوندیغمز عرب و عجملرده دکل، یونان، لاتین، انگلیز لسانلرنده والحاصل فرانسزجه دن بشقه هر لسانده افاعیل و تفاعیه توفیقاً تنظیم اشعار ایدلمش وایدیلیور. فرانسرلر، بوندن محرومیتی شعرلری اچون بر نصیبزلک عد ایتدکلرندن لسان نظمیرنه عروضی ادخال ایتک املنده درلر.

کویا ترکیه بعض کملر، عروض ایله افاده اولنه مارمش. بوده طوغری دکل در. چونکه الهم کی عناصردن ایستلدیکی کی اوزان اعمال اوانه بیلیر. خصوصیه بر منظومه ده مخلف اوزانه مراجعت و مستزاد علاوه اتمکی ده قبول و تطبیق ایتدک. عربلرله عجملرک اشعار ده زمان اعتباریله تصنیف و تدقیق ایدیلرسه کوریلور که مقتدامز اولان بو قوملرک اوزان ملیرلرینی آنجق عصرلرشمدیکی حاله کتیرمشدر. عجملر، ظاهرده عربلرک وزنی قبول ایتدیلرسه ده حقیقتده آرا لرنده فرق عظیم وار.

ضیا پاشانک (تخریب خرابات) مقدمه منظومه سینه جواباً کال بکه یازدیغی برنشیده ناتمام که ناظمنک خط دستیله زدمده محفوظدر. بو مسئله یی شو بیتلرله ایضاح ایدر:

کرچه ترتیب عروض ایتدی خلیل
قیلیدی اعجام آنی آرچوق تبیل
فاعلاتن فعات فعات
وارمی در بویله عربده ایات
وزن اعرابده اعجام اکر
سویلمش ایسه قصائد کورستر!

دیور.

بو مسئله نک اساس بحشمزله مناسبتی بوندن زیاده سوز سویلمکه مساعد اولمادیغندن عراق ایدنلری علی اکرم بک افندیکن نظریات ادبیه درسیری میاننده کی ایضاحات واثقانه لرینی اونومغه دعوت ایدرم. پارمق وزنیله یازمق هوسی، صوک زمانلرده اویانمش بر میل خوابیده دکل در. قوجه ندیم بیله،

خاک پایه چونکه یوزلر سوره مم
آلیم پیامک باد صبادن

دیمشدی.